

Kázání pro Opatovice a Číhošť 2.5.2021

Vstupní slovo: ž 122,1n

1. píseň: 606

1. čtení: Př 6,16-19

2. píseň: 368

2. čtení: 1Tm 1,(7)8-19

3. píseň: 192

Poslání: Mt 5,21-25a

Požehnání: A pokoj Boží převyšující každé lidské pomýšlení, budiž se všemi námi. Amen.

5. píseň: 450

Milí bratři a milé sestry,
scházíme se dnes po dlouhé době opět v kostele. A vůbec v Opatovicích. Zasloužilo by si to nějakou oslavnou řeč. Ale já si ji tak trochu šetrím na oficiální oslavu znovuotevření kostela – kt. tedy těžko říct, kdy bude. Každopádně jsem rád, že se můžeme zase vidět takto naživo. Že spolu můžeme rozmlouvat. A jsem také rád, že se už zase můžeme scházet v těchto prostorách. Nevím jak vám, ale mě obojí velice chybělo. V kázání se však chci vrátit k prvnímu listu Timoteovi, kt. jsme se začali zabývat minulý týden.

Dnes jsme četli docela drsné vyznání apoštola Pavla: Byl jsem rouhač, pronásledovatel a násilník (nebo dokonce bezbožník), ale Bůh si mě vyvolil atd.

Zajímavé je, že k tomu, co o Pavlovi víme, to moc nesedí. I v době, než se stal křesťanem, rozhodně nebyl rouhač, natožpak bezbožník. Naopak byl velice horlivý pro víru svých otců. Patřil mezi farizeje – mezi lidi, kt. se snažili dodržovat Boží zákon velice přísně. Pavel se snažil bránit Pána Boha a židovství.

On sám by se tehdy asi označil za velice zbožného, slušného, možná i pokorného. Jediné, co sedí, je pronásledovatel. - Ano, Pavel pronásledoval církev, ale domníval se, že z dobrého důvodu. Dělal to pro Pána Boha. A byl na to hrdý.

A pak se cosi zlomilo. Pochopil, že stál na špatné straně barikády. A to

na čem si dříve tak zakládal, náhle znamená jen prach a popel. Svě největší tehdejší úspěchy má za největší prohry. - Kdepak zbožný! Vždyť nutil druhé k rouhání. Snažil se přimět křesťany, aby se vzdali své víry.

A jakýpak slušný a pokorný! Vždyť pyšně vykládal Boží slovo tak, aby podporovalo násilí. Myslel si, že rozumí Pánu Bohu a jeho plánu dost na to, aby se chopil iniciativy a vyčistil svět za něho. Pronásledoval křesťany víc než od něj někdo mohl chtít – i kdyby byli nebezpečná sekta.

Málokdo se odváží takhle pohlédnout pravdě do očí. Zvláště tak nepříjemné pravdě. Pravdě o sobě. Mnoho lidí raději dál žije ve lži. I když si to třeba někde uvnitř uvědomují...

Dobře je to vidět v sektách nebo na hracích automatech. Přiznat si, že jsem vsadil na špatného koně, a všechny ty peníze, roky času, rodinné vztahy atd. jsem obětoval zbytečně – to je fakt těžké. Ale potřebné. Bez toho se neosvobodíte.

Nu a právě Pavel se dokáže na svoji minulost podívat střízlivě a velice sebekriticky. A tedy je na dobré cestě k nápravě. Prošel si tvrdou, ale cenou školou života.

Pavlovo obrácení je zkrátka obrovsky inspirativní. A stalo se vděčným námětem mnoha kázání.

Dnes by se asi řeklo, že Pavel původně býval náboženský fanatik. Asi by nespáchal sebevražedný útok, ale jinak neměl daleko k radikálům na blízkém východě. A možná bychom se divili, kolik Evropanů smýšlí velice podobně. Ve snaze hájit křesťanství by jinověrce nechali i střílet. Klidně i ženy a děti.

Najdou vám k tomu dokonce i verše z Bible, kt. takové jednání ospravedlňují - bez ohledu na to, že jiné části Písma, včetně slov samotného Ježíše, zásadně odmítají takovou tvrdost a násilnost.

I Pavel se jistě zaštiťoval Božím slovem. Možná těmi samými verši. A myslel si, že jedná podle Boží vůle. Takže, když mu pak Bůh řekl, že vůbec nejedná podle Boží vůle, naopak, je pronásledovatelem Božího lidu, bylo to pro něj jako studená sprcha.

Toto poznání donutilo Pavla dost zásadně překopat svůj pohled na sebe, na svět, na Pána Boha, i na Bibli.

Proto se odváží říct: Zákon je dobrý, ale jen když se správně používá. - A je snadné ho použít úplně špatně. - A Pavel dobře ví, o čem mluví. Když se Zákon (myslí se Mojžíšův zákon, Boží zákon, biblická přikázání) používá špatně, může napáchat mnoho škody. Vlastně víc než občanské zákony.

Takové Zákonictví člověka velice snadno přivede k životu jen na výkon – „musím splnit to, to a to.“ - Pak se nám i Pán Bůh může zdát jen jako přísný soudce, případně zlý policajt.

Pod vlivem Zákona taky lze snadno sklouznout k sebestřednosti – Prtže se staráte jen o svou spásu. Potom i dobré věci člo. dělá často spíš kvůli sobě než kvůli druhým.

Přílišný důraz na přikázání může vést i k povýšenosti - což se zřejmě stávalo farizeům – že opovrhovali těmi, kdo nedokáží dodržet pravidla tak dobře jako oni. A odsuzovali druhé.

A konečně tento Zákon (Mojžíšův, biblický) možná překvapivě zároveň vede k depresi a pocitu méněcennosti - prtže se prakticky nedá splnit a dodržet. Takže člo. aby se kvůli Zákonu pořád jen bál Božího trestu. A na lásku a naději nezbyvá moc místa.

Celá tahle úvaha Pavla dovedla k myšlence, že Zákon není vlastně určen pro člověka spravedlivého a zbožného, ale pro široký výčet ničemů a hříšníků, jak jsme to četli.

Jedná se o docela oblíbený Pavlův motiv. Ale mě zrovna tohle teoretizování o Zákonu a milosti nikdy moc nebralo. - O důvod víc se s tím zkusit poprat nyní.

Domnívám se totiž, že biblická přikázání jsou užitečná i pro člověka spravedlivého, dobrého, pro člověka, kt. se snaží chodit po Božích cestách. I když je prakticky nemožné příkazy SZ dodržet, tak mohou dobře posloužit jako takové směrovky, rady, podpora – alespoň přibližně - kam směřovat, čeho se držet a co odmítnout.

Pořád nám mají, co říct. Stojí za to o nich přemýšlet. Proto je také máme zachovány v Bibli.

Na druhou stranu - Můžeme být rádi, že to všechno nemusíme splnit. I v křesťanství zněly hlasy, že je třeba dodržet vše do puntíku - Oběti, pusty, zakázané pokrmy atd. Naštěstí už Pán Ježíš jasně vyhlásil, že smysl Božího zákona je v něčem jiném než v jednotlivých příkazech.

A zrovna Pavlova minulost je krásným důkazem, že člo. může dodržet vše, co se dá, a přece být před Bohem úplně mimo.

Proč ale Pavel odkazuje Zákon hříšníkům a lotrům? Ti si z něj přeci stejně nic dělat nebudou. Zkuste říkat vrahovi, že zabíjet se nemá... Možná tato myšlenka vychází z poznání, že on sám na tom není tak dobře, jak si myslel. Sám sebe zařadí po bok těch největších ničemů. Stručně řečeno – nespravedliví a hříšníci jsme vlastně všichni. Někdo víc, někdo méně, ale nikdo z nás nedodržel všechna přikázání za všech okolností. A tedy jsme všichni plně závislí na Boží milosti. A bez toho nic nezmůžeme.

Akorát si to někteří neuvědomují nebo nechtějí připustit.

A právě tady nám upřímné o otevřené zkoumání Božího zákona může pomoci poznat a pochopit.

Nejde tedy o to, abychom se snažili vše bezezbytku splnit. Natožpak, abychom sebe byli pyšní, jak se nám to daří. Nebo že bychom si takto odpracovali vlastní spasení.

Zároveň nás ale Zákon nemá zadupat do země, jak jsme strašně špatní. Podle Pavla nám má především nastavit zrcadlo. Abychom se pravdivě podívali sama na sebe. Abychom se učili lítosti a pokoře. A abychom Boží milost dokázali vůbec přijmout.

A apoštol Pavel je dobrým příkladem, že milost je pro nás připravena.

MB, všichni potřebujeme tvou milost. Jen někdy nevidíme, nechápeme, za co. Ty nás však podpiráš, vyučuješ a milost dáváš plnými douškami, takže se námi není vše ztraceno. Děkujeme ti za to. Prosíme provázej nás, ať tě nezarmucujeme. Amen.